

A Pécsi Ítéltábla a dr. Heller Péter pártfogó ügyvéd által képviselt **felperes neve** (felperes címe) felperesnek - a Hámori és Soltész Ügyvédi Iroda által képviselt **alperes neve** (alperes címe) alperes ellen kártérítés megfizetése iránt indított perében a Kaposvári Törvényszék 2013.június 26. napján kelt, 24.P.21.833/2012/15. számú ítélete ellen a felperes által 16. sorszám alatt benyújtott fellebbezés folytán meghozta a következő

í t é l e t e t :

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az alperesnek 15 napon belül 190.500 (egyszázkilenvenezer-ötszáz) forint másodfokú eljárásban felmerült perköltséget.

A feljegyzett 792.500 (hétszázkilencvenkettőezer-ötszáz) forint fellebbezési illetéket a Magyar Állam viseli.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

I n d o k o l á s

Az elsőfokú bíróság ítéletében rögzítette, hogy a K... Városi Bíróság 2010. szeptember 16. napján, 2002-3.Vh.1099/2010. szám alatt végrehajtási lapot állított ki a jelen per felperesével, mint adóssal szemben, a perben nem álló T.L végrehajtást kérő kérelmére 1.600.000 forint és járulékai megfizetése iránt. A végrehajtási eljárás a jelen per alperese, mint önálló bírósági végrehajtó előtt folyt 71.V.835/2010. szám alatt.

A végrehajtási eljárás során, 2010. november 22. napján az alperes adminisztratív módon lefoglalta a felperes tulajdonát képező, **XXX-000** forgalmi rendszámú, **S...** típusú gépjárművet, és rendelkezett annak forgalomból történő kivonásáról. Az alperes 71.V.835/10/19. és 27. szám alatti rendelvevényel, a gépjármű lefoglalásával párhuzamosan letiltást rendelt el a felperes nyugellátására és munkabérére. A felperes 2010. november 30. napján végrehajtási kifogást terjesztett elő a foglalás ellen, arra hivatkozva, hogy a végrehajtást kérővel szemben tartozása nem áll fenn, az alapjogviszonyban még folyamatban van a peres eljárás. A K... Városi Bíróság hiánypótlási felhívására 2011. április 4. napján a felperes a végrehajtási kifogását

olyképpen pontosította, hogy mozgáskorlátozott, ezért a gépjármű a végrehajtás alól mentes, és csatolta az ezt igazoló orvosi iratokat.

Az alperes ismételt felhívására, hogy a felperes a gépjárművet indítókulccsal és okmányokkal együtt 8 napon belül adja le a végrehajtó irodájában, a felperes 2011. április 6. napján átadta az alperesnek a már korábban lefoglalt gépjárművet, valamint a mozgáskorlátozottságát alátámasztó okiratokat. Az alperes a gépjármű őrzésével a F.A... Kft.-t bízta meg.

A K... Városi Bíróság a felperes végrehajtási kifogásának elbírálásáig felfüggesztette a végrehajtást 2011. április 7. napján kelt, 2002-3.Vh.1099/2010/10. számú végzésével. A végrehajtási kifogás alapján a K... Városi Bíróság 2011. augusztus 15. napján, 2002-3.Vh.1099/2010/17. számú végzésével a felperes tulajdonát képező, XXX-000 forgalmi rendszámú személygépkocsit a foglalás alól feloldotta. Az elsőfokú bíróság végzését a Z Bíróság, mint másodfokú bíróság helybenhagyta 2011. november 17. napján kelt, 2.Pkf.21.346/2011/3. számú határozatával. A K... Városi Bíróság a végrehajtás folytatását 2012. január 3. napján rendelte el 2002-3.Vh.1099/2010/25. számú végzésével.

A F.A... Kft. körbekerített, őrzött telephelyen, nyitott tető alatt tárolta a perbeli gépkocsit oly módon, hogy az akkumulátort a gépjárműből kiemelte, és azt garázsban tartotta. A bíróság foglalás feloldása alóli végzése után, az alperes 2012. január 31. napján kelt felhívása nyomán, a felperes 2012. február 14. napján vette át a gépjárművet a F.A... Kft. telephelyén. A jármű működőképes volt, a felperes azzal hajtott el a telephelyről.

A felperes 2013. február 6. napján 98.000 forintért kicseréltette a gépkocsi 4 db acélfelnijét gumival együtt.

A felperes eredetileg 10.000.000 forint, majd módosított keresetében 9.906.018 forint megfizetésére kérte kötelezni az alperest közigazgatási jogkörben okozott kár megtérítése jogcímén, arra hivatkozva, hogy az önálló bírósági végrehajtó alperes törvénysértően járt el, amikor a mozgáskorlátozott felperes közlekedését biztosító személygépkocsit lefoglalta, azt nem megfelelően tárolta, így annak állaga károsodott, továbbá nem jogerős ítélet alapján eszközölt letiltást jövedelméből.

A kár összegét az alábbi tételekben jelölte meg:

- gépjármű újrafényezése	300.000 forint
- 4 db gumikerék cseréje	68.000 forint
- 4 db felnicseré	30.000 forint
- jogosulatlanul letiltott összeg	1.600.000 forint
- K-Z viszonylatában felmerült utazás költsége	900.000 forint
- a felperes élelmezésének költsége napi 3.000 forinttal számítva	900.000 forint
melyet testvére biztosított számára	
- fa és széntüzelő vásárlása	100.000 forint
- Z-H, továbbá Z-K viszonylatában felmerült utazási költség	8.000 forint

- régiségkereskedésből elmaradt jövedelme

5.200.000 forint.

Az alperes a kereset elutasítását kérte, elsősorban arra hivatkozva, hogy felróhatóság nem terheli, továbbá vitatta a felperes felmerült kárát, valamint az alperes magatartása és az esetleg bekövetkezett kár közötti okozati összefüggést.

Az elsőfokú bíróság a felperes keresetét elutasította, és kötelezte a felperest 250.000 forint perköltség megfizetésére az alperes javára.

Jogi indokolásában kifejtette, hogy a Ptk.339.§-ának (1) bekezdése és 349.§-ának (1) bekezdése alapján államigazgatási jogkörben okozott kárért a felelősséget csak akkor lehet megállapítani, ha a kár rendes jogorvoslattal nem volt elhárítható, illetőleg a károsult a kár elhárítására alkalmas rendes jogorvoslati lehetőségeket igénybe vette. A felelősség alól az alperes akkor mentesül, ha bizonyítja, hogy úgy járt el, ahogy az az adott helyzetben általában elvárható.

A Vht.58.§-ának (1) bekezdése és 67.§-ának (1) bekezdésében írt rendelkezésekre tekintettel az elsőfokú bíróság arra a következtetésre jutott, hogy az alperes, mint önálló bírósági végrehajtó nem eszközölt jogtalanul letiltást a felperes munkabérére, illetőleg nyugellátására, mert a K... Városi Bíróság által 2002-3.Vh.1099/2010. számon kibocsátott végrehajtási lap tartalmának megfelelően járt el.

A Vht.84.§-ának (1) bekezdése és 90.§-ának (1) bekezdés i) pontja alapján ugyan rögzítette az elsőfokú bíróság, hogy a végrehajtó az adós ingóságait köteles lefoglalni, és a mozgásában korlátozott adós gépjárműve mentes a végrehajtás alól, azonban a megállapított tények alapján arra a következtetésre jutott, hogy 2011. április 6. napja, a gépjármű tényleges birtokbavétele előtt a felperes nem közölte az alperessel a mozgáskorlátozottságát, így arról az alperes nem tudott. Ezért a gépjármű lefoglalásával az alperes a jogszabályoknak megfelelően és úgy járt el, ahogy az az adott helyzetben általában elvárható, őt felróhatóság nem terheli. A Vht.217.§-ának (1) bekezdése alapján a felperes által az alperes intézkedése ellen előterjesztett végrehajtási kifogásnak pedig az intézkedésre halasztó hatálya nem volt.

A felróhatóság hiánya miatt alaptalannak találta az elsőfokú bíróság a felperes elmaradt jövedelemmel, étkezési költséggel, fűtőanyag költségével, utazási költségével összefüggő kártérítés iránti igényét.

A gépjárműben bekövetkezett károsodással kapcsolatban a törvényszék a kerékcserére vonatkozó számla alapján 98.000 forint költség felmerülését rögzítette 2013. február 6-i dátummal. Az alperes megbízottjának tevékenységét azonban nem ítélte szakszerűtlennek, továbbá megbízottjának magatartása és a bekövetkezett károsodás (gumicsere) közötti okozati összefüggést nem találta megállapíthatónak.

A gépjárműben bekövetkezett egyéb kár felmerülését sem látta bizonyítottnak. A gépjármű átvételekor és visszaadásakor ugyanis a gépjármű állapotáról jegyzőkönyv nem készült. Az át- és visszaadásakor jelenlévő két tanú - **B.N** önálló bírósági végrehajtó-helyettes és **F.T.Z**, az **A...** Kft. törvényes képviselője - vallomásából arra a következtetésre jutott, hogy a megbízott szakszerű módon tárolta a gépkocsit, így elvárható módon járt el. A felperes a Pp.164.§-ában írt bizonyítási kötelezettsége ellenére nem bizonyította azt, hogy a számlával alátámasztott költsége a tárolás szakszerűtlenségéből következett, azzal ok-okozati összefüggésben állna.

Az elsőfokú ítélettel szemben a felperes nyújtott be fellebbezést, melyben az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését - tartalma szerint megváltoztatását - és az alperes kereseti kérelmével egyező, 9.906.018 forintban történő marasztalását kérte.

Pontosított fellebbezésében megismételte a kereseti kérelmében előadottakat, azaz azt, hogy az alperes már 2011. április 4-én ismerte a gépjármű végrehajtás alóli mentességét alátámasztó körülményt, ezért felróhatóan járt el, amikor 2011. április 6-án a gépjárművet birtokba vette. Véleménye szerint akkor járt volna el helyesen az alperes, ha a foglalási határozatát visszavonja, vagy a birtokbavételt elhalasztja.

Hangsúlyozva, hogy ha a felperes nem foglalja le jogszabállyal ellentétesen a gépjárművet, akkor a felperesnek ezzel összefüggésben kára nem merült volna fel. A 317 nap időtartam alatti tárolásból eredően a gépkocsi állaga romlott, amelyért a telephely üzemeltetője felel, akiért az őriztető végrehajtó alperes tartozik felelősséggel.

Álláspontja szerint az alperestől elvárható lett volna, hogy a gépjármű átvételekor, majd visszaadásakor műszaki állapotfelmérő jegyzőkönyvet készítsen.

Az alperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú határozat helybenhagyását kérte helyes indokainál fogva.

Előadta, hogy a Vht.9.§-a értelmében a Pp. rendelkezései irányadók a végrehajtási eljárásra. Így a Pp.227.§-ának (1) bekezdése alapján a végrehajtó a saját határozatához kötve van.

Hangsúlyozta továbbá, hogy a végrehajtó intézkedése ellen bejelentett jogorvoslatnak nincs halasztó hatálya. Ezért nem sértett jogszabályt az alperes azzal, hogy a felperestől lefoglalta a mozgáskorlátozottságára utaló dokumentumok átadását követően a gépkocsit, illetőleg azt nem adta neki vissza.

Felhívta a figyelmet arra is, hogy a végrehajtási eljárást a K... Városi Bíróság 2011. április 7. napján felfüggesztette. A végrehajtási eljárás felfüggesztése pedig azt eredményezte, hogy még a végrehajtó sem tehetett intézkedést a gépjármű visszaszármaztatása érdekében.

A felperes nem bizonyította továbbá, hogy őt kár érte és e kár okozati összefüggésben áll a gépkocsi tárolásával. Hangsúlyozta, nincs olyan kötelezettsége az alperesnek, hogy állapotfelmérést végezzen a gépjármű átvétele és átadása időpontjában.

A fellebbezés alaptalan.

Az elsőfokú bíróság a tényeket lényegében helyesen állapította meg, azt azonban az ítéletábra az alábbiakkal egészíti ki:

A felperes az egyéni vállalkozóként régiségkereskedelemmel foglalkozott, tevékenységét a keszthelyi piacon folytatta. Vállalkozói igazolványát 2010. október 26-án adta vissza az arra illetékes hatóságnak (a K Városi Bíróság 6.P.20.665/2012/3. szám alatti irata).

Az így kiegészített tényállás alapján is helyes jogszabályokat alkalmazott a törvényszék, a tényekből levont jogi következtetéssel viszont csak részben értett egyet a másodfokú bíróság. Az elsőfokú bíróság érdemi döntése azonban helytálló, ezért az ítéletábra helybenhagyta az elsőfokú határozatot a Pp.253.§-ának (2) bekezdése alapján.

A másodfokú bíróság leszögezi, hogy a felperes akkor követelhet kártérítést az alperestől, ha a Ptk.349.§-ának (1) bekezdésében és Ptk.339.§-ának (1) bekezdésében írtak szerint az alperes felróható módon járt el a végrehajtási eljárás során.

A felperes elsősorban azt kifogásolta, hogy nem jogerős ítélet alapján foganatosított végrehajtást az alperes, hiszen az alapügyben felülvizsgálati kérelmet terjesztett elő, így jogvitájuk még nem dőlt el a végrehajtás megkezdésekor. Ez az érvelés azonban téves, mivel a Pp.228.§-ának (4) bekezdése szerint csupán a fellebbezésnek van halasztó hatálya a határozat jogerőre emelkedésére. A jelen ügy alapját képező polgári perben viszont a K... Városi Bíróság 5.P.20.805/2008/13. számú határozatával jogerős döntést hozott, a határozat jogerőre emelkedésének napja 2009. július 30. volt. A felperes által hivatkozott felülvizsgálat rendkívüli perorvoslat, amely a Pp.270.§-ának (2) bekezdése szerint a jogerős ítélettel szemben terjeszthető elő. A Pp.273.§-ának (3) bekezdése értelmében a felülvizsgálati kérelem benyújtásának a határozat végrehajtására nincs halasztó hatálya; a határozat végrehajtását a Kúria kérelemre kivételesen függesztheti fel.

A K... Városi Bíróság 2002-3.Vh.1099/2010. szám alatt, 2010. szeptember 16-án végrehajtási lapot állított ki T.L végrehajtást kérő kérelmére, a jelen per felperesével, mint adóssal szemben a K... Városi Bíróság 5.P.20.805/2008/13. számú ítélete alapján 1.600.000 forint és pontosan részletezett járulékai megfizetésére, kölcsön és perköltség címén, mivel a teljesítési határidő utolsó napja, 2009. augusztus 15. napja eredménytelenül telt el. A Vht.10.§-ának a) pontja alapján a bíróság által kiállított végrehajtási lap végrehajtható okirat. Az alperes önálló bírósági végrehajtó tehát a bíróság által kiállított végrehajtási lap alapján volt köteles a végrehajtást foganatosítani. Így helyesen járt el az alperes, amikor a Vht.7.§-ának (1) bekezdésében írt rendelkezést szem előtt tartva, a pénzkövetelést az adós munkabéréből, valamint egyéb rendszeres, időszakonként visszatérő juttatásából rendelte el. Az adós munkabérét a Vht.58.§-ának (1) bekezdése alapján volt jogosult letiltani, az adós nyugellátását a Vht.67.§-ának (1) bekezdése alapján vonta végrehajtás alá a végrehajtó. A letiltással összefüggésben tehát az alperest felróhatóság nem terheli.

Felróhatóság terheli viszont az alperest a gépjármű lefoglalása miatt. A gépjármű adminisztratív lefoglalását 2010. november 22. napján ejtette meg az alperes oly módon, hogy a gépjárművet a forgalomból kivonatta. A tényleges birtokbavételre azonban csak 2011. április 6. napján került sor. Többszöri felhívásra a felperes 2011. április 4. napján érkezett beadványában közölte, hogy a gépjármű mentes a foglалás alól, mert a felperes mozgásában korlátozott személy. Az alperes tehát a gépjármű tényleges birtokbavétele előtt két nappal értesült a végrehajtás mentességét igazoló körülményről. A felperes továbbá a gépjármű átadásakor tájékoztatta az alperes nevében eljáró végrehajtó-helyettest személyesen is, hogy a gépjármű mentes a foglалás alól, és az azt igazoló okiratokat bemutatta. A Vht.90.§-ának (1) bekezdés i) pontja alapján pedig egyértelműen mentes a végrehajtás alól a mozgásában korlátozott adós gépjárműve. Akkor járt volna el helyesen az alperes, ha nem veszi át a gépjárművet a felperestől, hanem megvárja a végrehajtási kifogás elintézését. Erre a Vht. lehetőséget nyújt a végrehajtónak, hiszen a foglалást a Vht.103.§-ának (3)

bekezdése alapján a gépjármű- nyilvántartásban szereplő adatok alapján is foganatosítani lehet, ahogy azt az alperes már 2010. november 22-én végrehajtotta. Egyébiránt a Vht.104.§-ának (1) bekezdése úgy rendelkezik, hogy a lefoglalt ingóságot - ha a törvény másképpen nem rendelkezik - az adós őrizetében kell hagyni. Mindezek alapján tehát az alperes felróható módon járt el, amikor annak tudatában vette át a felperestől a gépjárművet, hogy az mentes a végrehajtás alól.

Téves volt e vonatkozásban az alperes érvelése, miszerint a végrehajtó a Vht.9.§-a folytán alkalmazandó Pp.227.§-ának (1) bekezdése alapján saját intézkedéséhez kötve van, ahhoz jogerő tapad. Ilyen összefüggés a Vht. és a Pp. között nincs, a végrehajtó saját intézkedéséhez nincs kötve. Ez annál is inkább igaz, mivel a gépjárművet az adminisztratív lefoglalás után még hosszú ideig ténylegesen nem vette birtokba, így nem volt annak akadálya, hogy a végrehajtási kifogás bírósági elintézéséig a gépjárművet továbbra is a felperes birtokában hagyja.

Az alperes fent írt felróható magatartása nem eredményezte a felperes keresetében írt károkat. A felperes által megjelölt kártételek közül a legmagasabb összegű az elmaradt jövedelem, melyet 5.200.000 forintban jelölt meg. A felperes a bírósági eljárás során mindvégig azt hangsúlyozta, hogy a gépjármű lefoglalása miatt nem tudta a korábban a piacon végzett régiségkereskedői tevékenységét folytatni, vissza kellett adnia a vállalkozói igazolványát, emiatt napi 50.000 forint bevételtől esett el, mivel mozgáskorlátozottként nem tudott közlekedni. E tényállításával azonban ellentétes a saját korábbi írásbeli nyilatkozata. A K Városi Bírósághoz 6.P.20.665/2012/3. szám alatt, 2012. június 18. napján érkezett a felperes beadványa, melyben közölte, hogy „*2010. október 26-án* vissza kellett adnom a vállalkozói igazolványomat, mert nem volt mivel közlekednem K-re a piacra, mert szerda, szombaton ott dolgoztam”. Mivel azonban az alperes csak jóval ezt követően, *2010. november 22. napján* foganatosította adminisztratív módon a gépjármű lefoglalását, így nyilvánvalóan nem a gépjármű lefoglalása miatt „adta vissza” a felperes a vállalkozói igazolványát, hanem más, a perben fel nem tárt, a jogvita eldöntése szempontjából jelentőséggel egyébként nem bíró okból. A vállalkozói igazolvány leadása és a gépjármű forgalomból való kivonása közötti időpontok eltérőségéből egyértelműen következik, hogy nincs okozati összefüggés az alperes felróható magatartása és a felperes elmaradt jövedelme között. E kárigénye tehát nyilvánvalóan alaptalan.

A gépjármű hiányával felmerült, felperes által állított egyéb károk (utazási költség, étkezési költség, fűtőanyag költség) nem tekinthetők kárnak, nincsenek is okozati összefüggésben a gépjármű foglалásával, és nyilvánvalóan nem róható az alperes terhére. A felperesnek ugyanis akkor is felmerült étkezési, tüzelőanyag és útiköltsége, amikor volt gépkocsija. Fizikai szükségletei (étkezés, fűtés, utazás) nem amiatt jelentkeztek, hogy gépjárművét nem használhatta. A felperes kárigénye ezért e vonatkozásban is nélkülöz minden alapot.

A továbbiakban egyetértett az ítéletábla a törvényszéknek a gépjármű károsodásával összefüggő indokolásával. A felperes a Pp.164.§-ában írt bizonyítási kötelezettségének nem tett eleget, nem tudta azt bizonyítani, hogy a gépjármű a tárolás idején károsodott (fényezés, gumicsere). Az összegszerűsége vonatkozóan is csupán egy számlát

csatolt, amely a gépjármű átvételét követő egy évvel később keletkezett. A perben kihallgatott két közvetlen tanú vallomása cáfolta azt a felperesi állítást, hogy a gumicserére azért volt szükség, mert egy éven keresztül a telephelyen állt a gépkocsi. Osztotta a másodfokú bíróság az alperes álláspontját a tekintetben, hogy nincs olyan jogszabályi kötelezettsége, amely arra irányul, hogy a gépjármű állapotáról átvételkor és visszaadáskor külön jegyzőkönyvet vegyen fel. Így a felperesnek a gépjárműben bekövetkezett károsodással összefüggő igénye is alaptalan.

A felperes fellebbezése sikertelen volt, ezért a Pp.78.§-ának (1) bekezdése értelmében köteles megfizetni az alperes perköltségét, amelyet a másodfokú bíróság 190.500 forintban határozott meg, mérsékelt összegben, a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3.§-ának (2) bekezdés *a)* pontja, (5) és (6) bekezdése, valamint 4/A.§-a alapján - figyelembe véve, hogy az alperesi képviselő rövid írásbeli beadványt készített, és a tárgyaláson személyesen megjelent.

A felperes teljes személyes költségmentessége okán a feljegyzett 792.500 forint fellebbezési illetéket a Magyar Állam viseli az Itv.74.§-ának (3) bekezdése folytán alkalmazandó Kmr.13.§-ának (1) bekezdése és 14.§-a szerint.

P é c s , 2014. március 27.

dr. Döme Attila s.k. a tanács elnöke, dr. Vogycska Petra s.k. előadó bíró, Gáspárné dr. Baranyabán Judit s.k. bíró